

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az alábbi kérdéseivel kapcsolatban:

Azért kerestem meg Önöket, mert olvastam a 2017-es jelentésüket (<http://www.parlament.hu/irom41/00748/00748.pdf>). Amin megakadt a szemem, az az, hogy milyen jelentős mértékben csökkent a kiszabott bírságok összege. (13.oldal)

Ezzel kapcsolatban kérdéseim:

Minek köszönhető ez a nagy visszaesés?

A bírság összege mellett a darabszám is visszaesett? (Elmúlt néhány év statisztikája.)

Főleg milyen panaszokkal fordulnak Önökhöz a cégek?

A bejelentések mennyire hatásosak? (Magyarán a befejezett eljárások hány százaléka köthető bejelentéshez?)

A bejelentésre mely formákat használják a vállalkozások?

A Kartell Chat program mennyire sikeres?

A bejelentéseknek hány százaléka után nem indul eljárás? (Tudnának egy-két példát mondani, hogy mivel jelentik fel egymást a cégek, ami után nem tudnak eljárást indítani? Néhány tipikus példára gondolok.)

Lehet-e iparági rangsort állítani, hogy mely szektorból fordulnak sokszor Önökhöz és honnan viszonylag kevésszer. Ez utóbbihoz kapcsolódva van-e olyan terület, ahol Önök szerint lehetne több a bejelentések száma?

Informátor díj: mekkora összeget fizettek ki tavaly? Mekkora volt a legnagyobb és legkisebb összeg? Ezeket milyen ügyekben fizették ki?

a következő válaszokat adja:

Azért kerestem meg Önöket, mert olvastam a 2017-es jelentésüket (<http://www.parlament.hu/irom41/00748/00748.pdf>). Amin megakadt a szemem, az az, hogy milyen jelentős mértékben csökkent a kiszabott bírságok összege. (13.oldal)

Ezzel kapcsolatban kérdéseim:

Minek köszönhető ez a nagy visszaesés?

Az éves bírság összege változó és előre nem kalkulálható. Vannak olyan évek, amikor kimagasló összegű bírságot szab ki a Hivatal, és van, amikor alacsony. Előbbire példa a 2010. és 2013. év (10, illetve 11 Mrd Ft-ot meghaladó összegű bírság kiszabására került sor), utóbbira a 2011. év, amikor 1 Mrd Ft-ot sem érte el a kiszabott bírság összege. Célszerű lehet hosszabb távon éves átlagot számolni. Ezek alapján elmondható, hogy az évente kiszabott bírság összege átlagosan 5Mrd Ft-ot tesz ki az elmúlt 10 évben.

Önmagában a bírság összeg mértéke nem feltétlenül tükrözi hűen a Hivatal működésének hatékonyságát, mert hasznosabb lehet bírság kiszabása nélkül a jogkövető magatartásra ösztönözni a vállalkozásokat. A Gazdasági Versenyhivatal kifejezetten törekszik arra, hogy alapvetően a versenyjogi megfelelés irányába terelje a vállalkozásokat, és erre az alábbi példákkal utalunk.

- A GVH a kiszabott bírságok terén összesen több mint 300 millió forint bírságkedvezményt nyújtott 2017-ben, a Versenytörvényben biztosított kedvezmények érvényesítése során.
- Tavaly a GVH három ügyben élt bírság kiszabása helyett figyelmeztetéssel. A Versenytörvény szabályai alapján – bizonyos feltételek esetén – a jogsértő magatartást első alkalommal elkövető kis- és középvállalkozások esetében bírság helyett figyelmeztetést alkalmazhat, ha feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható. Az így elkerült bírságösszegek e három eljárás tekintetében összességében több tízmilliós nagyságrendűek.
- Múlt évben a Hivatal jelentősen csökkentette a vele az eljárásban egyezséget kötő (jogsértő magatartásukat elismerő és egyben a jogorvoslatról lemondó) vállalkozások bírságát.

A fentieken túl a GVH hatékonysága a társadalmi hasznának számszerűsítésében is kimutatható, vagyis annak az előnynek a kalkulálásában, amely a hatóság beavatkozás révén a fogyasztóknál anyagi előnyként jelentkezik. A számítások szerint 2011 és 2016 között a fogyasztók mintegy 136 milliárd forintot, a GVH költségvetésének több mint hatszorosát takarították meg a vizsgált időszakban a Hivatal tevékenysége révén. Az elemzés teljes terjedelmében a [GVH honlapján](#) érhető el.

A bírság összege mellett a darabszám is visszaesett? (Elmúlt néhány év statisztikája.)

Alapvetően az indult és lezárt ügyek száma nagyságrendileg az elmúlt években nem változott. Évente átlagosan 100-110 körüli az indult és befejezett ügyek száma. Tavaly – az előző évhez viszonyítva – nőtt a Hatóság által az eljárásokban elfogadott kötelezettségvállalások száma, melyek esetében a közérdek védelme biztosítható a jogsértés megvalósulásának vagy hiányának kimondása nélkül is. Kötelezettségvállalás esetén hatékonyabban elérhető a törvény rendelkezéseivel ellentétes magatartás kiiktatása, a döntés pedig iránymutatást ad más piaci szereplők számára. További előnye lehet, hogy a vállalkozás olyan, a fogyasztók számára előnyös vállalatokat (például tájékoztató kampányok) is tehet, amelyeket a Gazdasági Versenyhivatal egyébként nem tudna kikényszeríteni.

Főleg milyen panaszokkal fordulnak Önökhöz a cégek?

Lehet-e iparági rangsort állítani, hogy mely szektorból fordulnak sokszor Önökhöz és honnan viszonylag kevésszer. Ez utóbbihoz kapcsolódva van-e olyan terület, ahol Önök szerint lehetne több a bejelentések száma?

A GVH-hoz az utóbbi időben érkező gyakori panasztípusokat, tendenciákat összefoglaltuk a Parlamenti Beszámolóban, az 5.2. fejezetben. Az alábbiakban kiemelünk néhány területet, amelyek tekintetében gyakran találkozunk panasszal:

Tavaly lényegesen lecsökkent a számuk, de még mindig megtalálhatóak a Hivatalhoz érkező panaszok között az üdülési jog másodlagos értékesítéséhez kapcsolódó panaszok.

Nem csökken viszont azon panaszok száma, amelyek különböző gyógyhatású készítményekkel, illetve készülékek kereskedelmi kommunikációjával kapcsolatosak. Ezen termékek nagy része étrend kiegészítő készítményként, illetve orvostechikai eszközként és gyógyászati segédeszközként van forgalomban.

A 2017. évben a kereskedelemben tapasztalható online vásárlások részarányának növekedésével a GVH-hoz is jelentős számban érkeztek panaszok az online vásárlásokat kifogásolóan, illetve az egyes webáruházakkal szemben.

A GVH a versenyfelügyeleti eljárásoknak és a jogsértéseket feltáró tevékenységeknek különös jelentőséget tulajdonít a digitális területen, mert a látens, illetve a fogyasztók számára nem szembetűnő sérelmek aránya valószínűsíthetően igen magas. Ezen a területen ugyanis az információs aszimmetria egyik forrása az információs zaj maga és a gyorsaság (többek között a technológiai fejlődés és az igénybe vett szolgáltatások gyorsasága is). Szintén kiemelt figyelmet szentel a GVH a digitális területen a – terület specifikus, csatorna-orientált tartalmú – kommunikációnak, amelynek célja részben a prevenció, részben a hatékony fogyasztói érdekérvényesítés támogatása. Emellett azt is érdemes szem előtt tartani, hogy a fogyasztóvédelmi politikák nagy része még mindig az e-kereskedelemmel kapcsolatos bizalomra koncentrál általánosságban, és a hatóságok – ahogy a GVH is – most kezdenek megküzdeni a platformra épülő piacokon felmerülő új problémákkal.

A bejelentések mennyire hatásosak? (Magyarán a befejezett eljárások hány százaléka köthető bejelentéshez?)

A bejelentéseknek hány százaléka után nem indul eljárás? (Tudnának egy-két példát mondani, hogy mivel jelentik fel egymást a cégek, ami után nem tudnak eljárást indítani? Néhány tipikus példára gondolok.)

A tavalyi évben a GVH 1140 panaszt vagy bejelentést vizsgált meg. A panaszok és bejelentések nagyjából 3%-ából indul versenyfelügyeleti eljárás. Általában olyan jelzések nem tartoznak a hivatal hatáskörébe, amelyek pl. bírósági eljárás tárgyát képezik (azért, mert példának okán szerződéses jogviszonyból fakadó vitával hozhatóak összefüggésbe), de olyan fogyasztóvédelmi tárgyú panasz/bejelentés sem tartozik a GVH hatáskörébe, amely esetében nem mutatható ki a verseny érdemi érintettsége. (A GVH fogyasztóvédelmi eljárásait szabályozó Fttv. szerint a GVH többek között akkor járhat el fogyasztóvédelmi ügyben, ha pl. a kifogásolt magatartás országos terjesztésű lapban, vagy legalább három megyére kiterjedő napilap útján valósult meg; vagy akkor, ha országos médiaszolgáltatón keresztül valósult meg.)

A bejelentésre mely formákat használják a vállalkozások?

A Versenytörvény alapján a piaci jelzéseket panasz vagy bejelentés útján tehetik meg a fogyasztók (vagy vállalkozások). Míg a panaszra nem vonatkoznak formális megkötések (tehát akár e-mailen, papíron, egyéb módon is beadható), addig a bejelentést az erre rendszeresített űrlapon lehet megtenni, és annak GVH általi elutasítása esetén a bejelentő bírósághoz fordulhat, és kérheti a GVH vizsgálatának elrendelését. A bejelentéses eljárást ezért formalizált panaszeljárásnak is hívják. A GVH a panasz/bejelentés következményeként mérlegeli, hogy a Versenytörvény szerint fennállnak-e a versenyfelügyeleti eljárás elrendelésének feltételei. Ezek az alábbiak:

- valószínűsíthető a Versenytörvény vagy egyéb, a GVH hatáskörébe tartozó jogszabályok szerinti jogsértés,
- az eljárás lefolytatása a GVH hatáskörébe tartozik,
- a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi, illetve a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll.

A Kartell Chat program mennyire sikeres?

A Kartell Chat nagyon sikeresnek mondható, továbbra is élő és aktív kommunikációs csatorna, melynek révén a Hivatal értékes piaci információhoz juthat.. A GVH két alkalommal indított versenyfelügyeleti eljárást a Kartell Chatról nyert információból kiindulva. , Ilyen típusú kommunikációs csatorna bevezetésére más európai versenyhatóságnál is van példa (pl. osztrák, német, angol).

Informátor díj: mekkora összeget fizettek ki tavaly? Mekkora volt a legnagyobb és legkisebb összeg? Ezeket milyen ügyekben fizették ki?

A tavalyi legnagyobb kifizetés nettó 27 millió forint volt; az ügyet ugyanakkor – az informátor védelme érdekében – nem említenénk meg.

Budapest, 2018. augusztus 3.

Gazdasági Versenyhivatal